

Denisa BARBU,
Georgiana Marina NICULAE

**COMPETENȚA
JUDECĂTORULUI**
de
CAMERĂ PRELIMINARĂ

COLECȚIA
JURIDICA

Denisa BARBU, Georgiana Marina NICULAE

**COMPETENȚA
JUDECĂTORULUI DE
CAMERĂ PRELIMINARĂ**

LUMEN, 2019

COMPETENȚA JUDECĂTORULUI DE CAMERĂ PRELIMINARĂ

Denisa BARBU, Georgiana Marina NICULAE

Copyright Editura Lumen, 2019

Iași, Țepeș Vodă, nr.2

Editura Lumen este acreditată CNCSIS

edituralumen@gmail.com

prlumen@gmail.com

www.edituralumen.ro

www.librariavirtuala.com

Redactor: Roxana Demetra STRATULAT

Design copertă: Roxana Demetra STRATULAT

Acknowledgement: la redactarea și conceperea acestui volum, autoarea Denisa Barbu a avut o contribuție de 90%, iar autoarea Georgiana Marina Niculae a avut o contribuție de 10%.

Reproducerea oricărei părți din prezentul volum prin fotocopiere, scanare, multiplicare neautorizată, indiferent de mediul de transmitere, este interzisă.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BARBU, DENISA

Competența judecătorului de cameră preliminară / Denisa

Barbu, Georgiana Mariana Niculae. - Iași : Lumen, 2019

ISBN 978-973-166-518-4

I. Niculae, Georgiana Marina

Denisa BARBU, Georgiana Marina NICULAE

Competența judecătorului de cameră preliminară

LUMEN, 2019

**Pagin 1 sat
goal inten ionat**

LISTĂ DE ABREVIERI

art. – articol;
alin. – alineat;
C. C. – Curtea Constituțională;
C. p. – Codul penal;
C.p.p. – Codul de procedură penală;
C.E.D.O. - Convenția europeană a Drepturilor Omului;
dec. – decizia;
ed. - ediția;
ED. – editura;
Î.C.C.J. – Înalta Curte de Casație și Justiție;
lit. – litera;
M. Of. – Monitorul Oficial al României, Partea I;
Nr. – numărul;
O. G. – Ordonanță de Guvern;
O.U.G. – Ordonanță de urgență a Guvernului;
Op. cit. – opera citată;
P.- pagina;
sent. – sentința;
vol – volumul.

**Pagin 1 sat
goal inten ionat**

CUPRINS

LISTĂ DE ABREVIERI	5
Cuvânt înainte	9
Capitolul I. ROLUL JUDECĂTORULUI ÎN PROCESUL PENAL	11
1.1. Considerații preliminare.....	13
Competența funcțională	13
1.2. Evoluția sistemului procedural românesc	14
1.3. Reglementarea actuală privind separarea funcțiilor judiciare	18
Capitolul II. PLÂNGEREA ADRESATĂ JUDECĂTORULUI DE CAMERĂ PRELIMINARĂ ÎMPOTRIVA SOLUȚIILOR PROCURORULUI DE NEURMĂRIRE SAU DE NETRIMITERE ÎN JUDECATĂ	23
2.1. Titularii și obiectul plângerii	25
2.2. Competența de soluționare a plângerii.....	28
2.3. Soluții care pot fi dispuse indiferent dacă acțiunea penală a fost sau nu pusă în mișcare	36
2.4. Soluții care pot fi dispuse numai dacă acțiunea penală a fost pusă în mișcare	43
2.5. Contestarea ca și cale de atac	49
Capitolul III. MĂSURILE PREVENTIVE DISPUSE DE CĂTRE JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ	53
3.1. Luarea măsurilor preventive de către judecătorul de cameră preliminară.....	55
3.1.1. Luarea măsurii preventive a controlului judiciar/pe cauțiune în faza de cameră preliminară.....	61
3.1.2. Luarea măsurii arestului la domiciliu în faza de cameră preliminară.....	70

3.1.3. Luarea măsurii arestării preventive în procedura de cameră preliminară	72
3.2. Verificarea măsurilor preventive în procedura de cameră preliminară.....	75
3.3. Încetarea de drept a măsurilor preventive în camera preliminară.....	77
Capitolul IV. DISPUNEREA MĂSURILOR DE SIGURANȚĂ CU CARACTER MEDICAL ȘI A MĂSURILOR ASIGURATORII DE CĂTRE JUDECĂTORUL DE CAMERĂ PRELIMINARĂ.....	83
4.1. Preliminarii.....	85
4.2. Procedura luării măsurilor de siguranță cu caracter medical de către judecătorul de cameră preliminară	86
4.3. Ridicarea măsurii internării medicale provizorii sau înlocuirea cu tratamentul medical	87
4.4. Competența judecătorului de cameră preliminară cu privire la măsurile asiguratorii.....	88
Capitolul V. COMPETENȚA JUDECĂTORULUI DE CAMERĂ PRELIMINARĂ CONFORM ART. 342-347 C.P.P.	95
5.1. Obiectul camerei preliminare	97
5.2. Procedura în camera preliminară.....	114
5.3. Soluțiile ce pot fi date de judecătorul de cameră preliminară	134
5.4. Calea de atac împotriva soluțiilor date.....	138
CONCLUZII ȘI PROPUNERI DE LEGE FERENDA	147
BIBLIOGRAFIE	149

CUVÂNT ÎNAINTE

Orice analiză a unui element al procesului penal trebuie să pornească de la însuși scopul acestuia, respectiv „procesul penal are ca scop constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală”, astfel cum este prezentat chiar de art. 1 C.p.p.

Pentru a-și atinge scopul, pe parcursul procesului penal toate procedurile și măsurile luate de organele judiciare respecta principiile generale ale dreptului procesual penal, dintre acestea enumerând legalitatea procesului penal, prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare, respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane.

Un principiu esențial, determinant pentru întregul proces penal, dar și pentru camera preliminară este principiul legalității procesului penal, dat fiind faptul că însuși obiectul camerei preliminare este, conform art. 342 C.p.p. „...verificarea, după trimiterea în judecată, a competenței și a legalității sesizării instanței, precum și verificarea legalității administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală.”

Astfel, în procedura camerei preliminare, considerată de unii autori o fază a procesului penal, opinie la care ne raliem, iar de alți autori o etapă a fazei de judecată, este verificată legalitatea activității desfășurate în faza urmăririi penale de către judecătorul de cameră preliminară, legiuitorul oferindu-i acestuia o serie de atribuții specifice de natură a aduce la îndeplinire scopul acestei etape.

Judecătorul de cameră preliminară este judecătorul care, în cadrul instanței, potrivit competenței acesteia: a) verifică

legalitatea trimiterii în judecată dispuse de procuror; b) verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală; c) soluționează plângerile împotriva soluțiilor de neurmărire sau de netrimiteră în judecată; d) soluționează alte situații expres prevăzute de lege.

Există unele necorelații cu privire la cererea de strămutare în faza de cameră preliminară, și anume, între art. 72 alin. 1 – Cererea de strămutare și efectele acesteia. “(1) *Strămutarea poate fi cerută de părți sau de procuror. În cursul procedurii de cameră preliminară nu se poate face cerere de strămutare*” și art. 75 alin. 2 - Alte dispoziții (2) “*Prevederile art. 71-74... (Temeiul strămutării, Cererea de strămutare și efectele acesteia, Procedura de soluționare a cererii de strămutare, Soluționarea cererii)*”... *se aplică în mod corespunzător și în procedura de cameră preliminară.*”, care ar trebui lamurite de către legiuitor, astfel încât să existe o practică unitară.

CAPITOLUL I.
ROLUL JUDECĂTORULUI ÎN
PROCESUL PENAL

Pagin 1 sat goal inten ionat

1.1. Considerații preliminare

Actualul cod de procedură penală aduce modificări importante unor instituții din vechiul cod de procedură penală, dar consacră și o serie de instituții noi, care nu au existat în legislația noastră procesual penală.

Pornind de la aceste considerente, am apreciat că la acest moment, având în vedere și consolidarea legislației în domeniu, este utilă conceperea unei lucrări care să examineze competența judecătorului de cameră preliminară. Lucrarea urmărește noua configurație a instituțiilor, și în special a celei referitoare la judecătorul de cameră preliminară.

Procesul penal nu se confundă cu activitatea judiciară în materie penală, deoarece alături de organele judiciare penale participă părțile, avocatul, subiecții procesuali (suspectul și persoana vătămată), precum și alți subiecți procesuali (organe de constatare, martorii, experții etc.)¹. Camera preliminară are ca scop rezolvarea chestiunilor ce țin de competența și legalitatea sesizării instanței, precum și legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală, asigurându-se că soluționarea cauzei se va face cu celeritate.²

Competența funcțională

Din această definiție, rezultă că judecătorul de cameră preliminară are următoarele competențe:

- verifică legalitatea trimiterii în judecată dispuse de către procuror;

¹ Denisa Barbu, *Drept procesual penal. Partea generală*, Ed. Lumen, Iași, 2016, p.13.

² M. Udrioiu, s.a., *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Ed. C.H.Beck, București, 2015, p.196.

- verifică legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor procesuale de către organele de urmărire penală;
- soluționează plângerile împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată (clasare)³ sau de neurmărire;⁴
- soluționează alte cereri expres prevăzute de lege⁵.

Judecătorul de cameră preliminară poate dispune și măsura obligării provizorii la tratament medical⁶, măsurii asigurătorii⁷, având și alte atribuții intrinseci desfășurării unui proces penal.⁸

Analiza legalității încheierilor de încuviințare a percheziției informatice, apreciem că intră în competența judecătorului de cameră preliminară.⁹

1.2. Evoluția sistemului procedural românesc

Procesul penal cunoaște faza de cameră preliminară, de regulă, situată după faza urmăririi penale și înainte de faza judecătii.

Dincolo de modificările de substanță, procedura camerei preliminare se plasează din punct de vedere istoric în succesiunea instituției camerei de acuzare prevăzută de art. 279 C.p.p. 1936, care avea competența de a dispune trimiterea

³ Art. 318 C.p.p. a fost declarat neconstituțional prin Decizia CCR nr.23 din 20.01.2016 (M. Of. Nr. 240 din 31 .01.2016).

⁴ A se vedea art. 340-341 C.p.p.

⁵ Menținerea măsurilor preventive; M. Udroi, s.a., *op. cit.*, p.197.

⁶ Art. 245 alin.1 C.p.p.

⁷ Art. 249 C.p.p.

⁸ A se vedea atribuțiile judecătorului de drepturi și libertăți, N. Volonciu, s.a., *Noul Cod de procedura penală comentat*, Ed.Hamangiu, Bucuresti, 2014, p131.

⁹ M. Udroi ș.a., *op. cit.*, p. 490.

inculpatului în fața Curții cu Jurați, atunci când se constata existența de probe și indicii temeinice împotriva inculpatului.¹⁰

În momentul actual, procedura camerei preliminare are o filozofie diferită de instituția ședinței pregătitoare prevăzută în art. 269-279 C.p.p. care a fost în vigoare între anii 1953-1957 și abrogată prin decretul nr. 473 din 20 septembrie 1957, în cadrul căreia era realizată o analiză atât a temeiniciei trimiterii în judecată, cât și a legalității urmăririi penale sau a caracterului complet al acesteia. Această procedură era nepublică, însă la aceasta putea participa procurorul și, în mod excepțional, învinuitul, dacă instanța considera necesară prezența acestuia. Ca atare, trimiterea în judecată a învinuitului intră în competența judecătorului care participă în procedura ședinței pregătitoare și deopotrivă, instanța putea dispune, în urma ședinței pregătitoare, restituirea cauzei pentru completarea sau refacerea urmăririi penale, dacă aceasta nu era completă și dacă nu erau respectate dispozițiile procedurale care garantează stabilirea adevărului sau clasarea cauzei și încetarea procesului penal, dacă reținea existența unei dintre cauzele de împiedicare a punerii în mișcare sau exercitării acțiunii penale.¹¹

Judecătorul de cameră preliminară nu este un judecător de instrucție astfel cum acesta era prevăzut în legislația procesuală română interbelică sau în cea procesual penală franceză, neavând competențe în strângerea probatoriului, descoperirea autorului infracțiunii sau a participanților la aceasta și nici cu privire la analiza temeiniciei acuzației sau la trimiterea în judecată a inculpaților.

¹⁰ M. Udriou, *Sinteze și grile, Procedura penală. Partea specială*, Ed. C.H.Beck, București, 2016, p.147.

¹¹ M. Udriou, *op. cit.*, p.147.

Continuarea acestui volum o puteți lectura achiziționând volumul de pe
www.editalumen.ro
www.lumenpublishing.com
sau din librăriile noastre partenere.

“ Orice analiză a unui element al procesului penal trebuie să pornească de la însuși scopul acestuia, respectiv „procesul penal are ca scop constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală”, astfel cum este prezentat chiar de art. 1 C.p.p.

Pentru a-și atinge scopul, pe parcursul procesului penal toate procedurile și măsurile luate de organele judiciare respecta principiile generale ale dreptului procesual penal, dintre acestea enumerând legalitatea procesului penal, prezumția de nevinovăție, dreptul la apărare, respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane. ”

Autoarele

Lector univ. dr. la Universitatea "Valahia" din Târgoviște, Facultatea de Drept și Științe Administrative, avocat în Baroul Dâmbovița, membră a Asociației Române de Științe Penale, membră a Asociației Române de Drept European, membră în Colegiul de Redacție al Revistei de Drept (2014-prezent) și a altor reviste de specialitate, coautoare a primului volum A-C din "Enciclopedia Juridică Română" (2018) și a caietului de seminar "Drept Procesual Penal. Partea generală" (2016), autoare a unui curs - "Drept Procesual Penal. Partea generală" (2016), a trei monografii, respectiv: "Răspunderea persoanei fizice în dreptul internațional penal", "Genocidul, infracțiunile contra umanității și cele de război. Repere în Codul penal român în raport cu Statutul de la Roma", "Principiile procesului penal" (2015), autoare a peste 80 de studii și articole publicate în domeniul dreptului procesual penal, dreptului internațional penal, contencios internațional.

Studentă la Facultatea de Drept și Științe Administrative a Universității Valahia, specializare Drept, absolventă a Universității din București, Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării, specializare Jurnalism, autoare a articolelor "Drepturile și obligațiile salariaților, domeniul public vs domeniul privat", premiat cu locul I la Sesiunea de comunicări științifice, și "Formele de vinovăție", susținut la Sesiunea de comunicări științifice, premiat cu locul al III-lea.

9 789731 65184 >